

Uitgevers zien brood in content voor digitale borden

Leraren moesten het tot nu toe hebben van Engelstalige software, of zelf materiaal maken voor hun lessen met een digitaal schoolbord. Maar uitgevers zien inmiddels brood in het aanbieden van content voor digitale borden.

Theo Louwers

Een rondgang langs de grote uitgevers in Nederland leert dat de ontwikkeling van content voor digitale borden nog in de kinderschoenen staat. Er wordt nu een eerste aanzet gegeven, in het derde kwartaal van dit jaar komen diverse uitgevers met kant-en-klare pakketten op de markt die aansluiten bij de methoden die ze eerder al uitgaven. Maar de komende jaren moeten de pakketten verder worden ontwikkeld. Een belangrijke inbreng bij die ontwikkeling zijn de ervaringen van de leraren die met de digitale borden werken.

ONDERWIJSVERNIEUWING

Niet iedere leraar reageert even enthousiast als het gaat om de snelle implementatie van digitale schoolborden in vooral het primair onderwijs. In hun benchmarkonderzoek stellen Marion Agterberg en Per Theeuwes zich de vraag of 'een digitaal schoolbord vernieuwend is, of oude wijn in nieuwe zakken.'

Het duo komt tot de conclusie dat 'het gebruik van de technologie van digitale schoolborden de mogelijkheden om te leren vergroot en leren leuker maakt. Veel leerlingen zijn tegenwoordig visueel ingesteld, het digitale schoolbord vergemakkelijkt het leerproces. We kunnen niet stellen dat een digitaal schoolbord op zich vernieuwend is. Wel dat het digitale schoolbord een geweldig hulpmiddel is in de klas, dat het geven van onderwijs een nieuwe impuls kan geven. Als dat lukt, kun je spreken van onderwijsvernieuwing.'

Het digitale bord is een middel dat leerkrachten kunnen gebruiken om de leerlingen bepaalde vaardigheden aan te leren. Het succes van het bord hangt voor een groot deel af van de vaardigheden van de leerkracht die het gebruikt. Vakkennis, goede didactische vaardigheden en voldoende kennis van de mogelijkheden van deze technologie zijn nodig om het lesgeven met het digitale schoolbord tot een succes te maken. Maar bovenal is het belangrijk dat de leerkracht de tijd krijgt om met een digitaal schoolbord om te leren gaan. Als de leerkracht zich vrij voelt in het gebruik van het bord, kan een volgende stap gezet worden, zoals het inzetten van het bord als hoek of als atelier. Onderwijsvernieuwing kost tijd, het is een groeiproces.'

SCANNEN

Veel leerkrachten die werken met digitale schoolborden, maken het materiaal dat ze willen inzetten zelf. Het kost echter veel tijd om werkbladen en andere materialen te scannen en op te slaan in een database. Daarom zijn er samenwerkingsverbanden ontstaan die tot doel hebben ervaringen en materiaal uit te wisselen. Een voorbeeld is Digibordopschool.nl. De site biedt een schat aan informatie voor veel vakgebieden. Voor bijvoorbeeld aardrijkskunde geeft Digibordopschool kaarten van Nederland, Europa en de wereld, luchtfoto's en satellietbeelden, links naar lesmateriaal bij de onderwerpen heelal en ruimtevaart en land- en tuinbouw, kortom een scala aan

onderwerpen.

Nu de uitgevers met content op de markt komen, kan er alleen al een aanzienlijke tijdsbe-

'We kunnen niet stellen dat een digitaal schoolbord op zich vernieuwend is. Wel dat het digitale schoolbord een geweldig hulpmiddel is in de klas, dat het geven van onderwijs een nieuwe impuls kan geven.'

sparing worden behaald. Bovendien sluit de content voor digitale schoolborden aan op hetgeen de gebruikte methodes te bieden hebben.

WOLTERS-NOORDHOFF

Frans Grijzenhout, directeur-uitgever bij Wolters-Noordhoff, geeft aan dat de uitgevers, als het om digitale schoolborden

Wolters-Noordhoff komt voor groep 7 en 8 met content voor meerdere methodes.

Meer informatie

Wie meer informatie wil over de aanschaf en mogelijkheden van digitale schoolborden, kan het komende najaar een bezoek brengen aan:

- de Roadshow Digiborden van Stichting Kennisnet Ict op School. Op diverse plaatsen in het land, vanaf 17 oktober. Meer informatie op: www.ictopschool.net/Agenda;
- het ICT Beheer en Techniek Congres (met beursvloer!) in het Nieuwegeins Business Center op 15 november. Uitgebreide informatie en een inschrijfformulier zijn te vinden op www.school-computer.nl en elders in dit blad.

gaat, even de kat uit de boom hebben gekeken. 'De digitale schoolborden hebben een aantal jaren geleden hun intrede gedaan in het onderwijs. Vorig jaar signaleerden wij voor het eerst de behoefte aan materiaal voor die borden. Toen pas werd het voor ons interessant om mee te denken en passend materiaal te ontwikkelen. Wij komen in het najaar voor de bovenbouw van het po met onze pakketten op de markt voor onder andere Wijzer door de tijd, Klaar... over!, Geobas en Rekenrijk.'

Wolters-Noordhoff ging bij leerkrachten te rade, alvorens met de ontwikkeling te beginnen.

'Ons is duidelijk geworden dat het belangrijk is met de digitale content zo dicht mogelijk aan te sluiten bij de instructie die in de lessen zit ingebouwd. De digitale borden lenen zich voor het laten zien van een plaatje, een filmpje, maar dat moet verder worden uitgewerkt. Het leek

ons zinvol om voor de groepen 7 en 8 voor meerdere methodes tegelijk met content te komen en daarna het pakket naar beneden uit te rollen. Het is onze bedoeling om de drempel laag te houden. Een school koopt per leerjaar een toegangscode en wij zorgen ervoor dat het aangeboden materiaal actueel blijft. We passen maandelijks de content aan de actualiteit aan. Dat is een voordeel ten opzichte van een methodeboek waarvan na een paar jaar met name het beeldmateriaal gedateerd is.' Ten aanzien van het voortgezet onderwijs bekijkt Wolters-Noordhoff hoe zaken geïntegreerd kunnen worden. 'Voor het vo hebben we veel materiaal voor digitale leeromgevingen ontwikkeld. We zijn met scholen in gesprek over hoe we de digitale leeromgevingen en de content voor de borden in elkaar kunnen passen.' De prijzen van Wolters-Noordhoff variëren per applicatie van € 50,00 tot € 100,00 per methode per leerjaar.

MALMBERG

Uitgeverij Malmberg startte vorig jaar met de ontwikkeling van materiaal voor digitale borden. 'We hebben eerst zeven demo's gemaakt bij zeven methodes', legt Mark Storm, uitgeefmanager

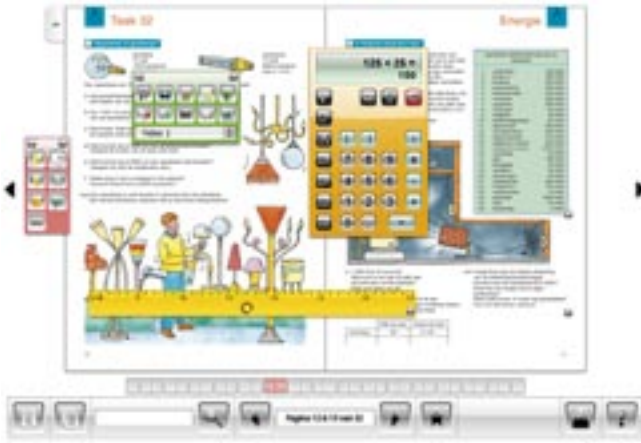
basisonderwijs van Malmberg,

uit. 'Die werden met veel enthousiasme ontvangen. We komen nu uit met materiaal

voor elf verschillende methodes voor de groepen 7 en 8.

Daarna zijn de groepen 5 en 6 aan de beurt. De snelheid van de ontwikkeling laten we afhangen van de acceptatie van de leerkrachten en wat we leren van de leerkrachten. We gaan dat >>

'De uitgevers hebben, als het om digitale schoolborden gaat, even de kat uit de boom gekeken.'

Malmberg startte vorig jaar met de ontwikkeling van materiaal voor digitale borden.

de komende jaren goed monitoren.'

Storm noemt als methoden waarvoor materiaal is ontwikkeld onder andere Taal actief, Taaljournaal, Pluspunt, De wereld in getallen, Goed Gelezen!, Hier en daar en Bij de tijd.

Ook Malmberg sluit aan bij het instructiegedeelte van de methodes. 'Leerkrachten zijn pas een paar jaar met de digitale school-

borden bekend. Daarom willen we in eerste instantie de instructie die door de leerkracht wordt gegeven, ondersteunen en de lessen voor de leerlingen leuker en spannender maken. Het is onze bedoeling om iets toe te voegen aan wat de methodes nu al bieden. Bij rekenen maken we bijvoorbeeld het werken met getallen inzichtelijk. Bij de zaakvakken moeten de begrippen die door de hele methode gebruikt worden, oproepbaar gemaakt kunnen worden.'

Rutger Verhoeven, projectmanager interactive media, benadrukt dat wat Malmberg nu aanbiedt nog niet af is. 'Eigenlijk moet er een soort kennisknoep ontstaan van waaruit slimme links naar allerlei bronnen worden gemaakt. Ook willen we leerkrachten en leerlingen met elkaar in contact brengen. Leerkrachten die zelf content hebben ontwikkeld, moeten de mogelijkheid krijgen hun materiaal aan te bieden aan andere gebruikers. Op die manier kunnen we leren van onze klanten en de kwaliteit van het aanbod zo groot mogelijk maken.'

Malmberg biedt de content voor digitale borden aan in de vorm van een jaarlicentie. 'Lange contracten belemmeren de ontwikkeling', zegt Storm. 'Per methode per leerjaar kost een applicatie € 100,00, inclusief BTW, ongeacht de omvang van de school.'

BEKADIDACT

Bekadidact heeft nog geen producten klaar voor digitale schoolborden. 'We zijn er wel mee bezig', zegt Robert Peek, manager marketing en sales, 'maar we moeten de vertaalslag nog maken. Nog dit jaar hopen we met producten voor het po op de markt te komen. Het worden in ieder geval webbased producten zodat leerkrachten het materiaal overal kunnen gebruiken. En het moet iets toevoegen. Alleen uitleggen hoe een oefening in een werkboek gemaakt moet worden, heeft niet veel zin. Het moet aansluiten bij het instructiedeel van de handleiding.'

ZWIJSEN

Uitgeverij Zwijsen komt in het schooljaar 2007/2008 met instructiesoftware voor digitale schoolborden. 'Aan het begin van het schooljaar kunnen leerkrachten aan de slag met Veilig leren lezen, Land in zicht, Taal in beeld, Spelling in beeld, Zin in taal en Zin in spelling', zegt Angela Schelfhout, fondseditor van Zwijsen. 'Later volgt ook digibordsoftware bij verschillende andere methoden van Zwijsen.'

'Uit het rapport van de onderwijsinspectie blijkt dat er een verband bestaat tussen de leesprestaties van leerlingen en de kwaliteit van instructie door de leerkracht', zegt Schelfhout. 'Met de software voor het digitale schoolbord kan de leerkracht de kwaliteit van het aanvankelijk leesonderwijs op een hoger niveau brengen. Door gebruik te maken van bewegend beeld, geluid en interactiviteit, wordt de les voor zowel leerlingen als leerkracht aantrekkelijker. Bovendien kan de leerkracht hierdoor op een efficiënte wijze instructie geven en wordt het leerrendement van de leerling verhoogd. Op de NOT werden de mogelijkheden van het digitale schoolbord bij Veilig leren lezen

'Er bestaat een verband tussen de leesprestaties van leerlingen en de kwaliteit van instructie door de leerkracht.'

gepresenteerd. Bij deze presentatie waren diverse instructiemogelijkheden te zien, zoals het werken met

een digitale letterlijn, flitsoefeningen met letters en woorden, het structureren van woorden, het maken en lezen van wisselwoorden met een digitale letterdoos, het maken van een woordweb en een interactieve introductie van een thema. De belangstelling was zó groot, dat we hebben besloten in het schooljaar 2007/2008 al een deel van de applicatie aan de scholen aan te bieden. De software verschijnt onder de naam Leerkrachtassistent Veilig leren lezen, omdat in dit programma de momenten waarin de leerkracht groepsinstructie geeft centraal staan.

Voor schooljaar 2008/2009 zal het programma nog verder worden uitgebreid.'

Bij Zwijsen zijn de kosten voor de software voor digitale schoolborden afhankelijk van de omvang van de school en het programma. De goedkoopste pakketten beginnen bij € 50,00 per schooljaar.

THIEME MEULENHOF

Uitgeverij ThiemeMeulenhoff komt over een jaar met content voor digitale schoolborden op de markt. 'We zijn druk bezig met het ontwikkelen van het concept', legt Anne Coos Vuurmans, uitgever basisonderwijs, uit. 'Het wordt methodegebonden software die op alle digitale borden is te gebruiken, zowel voor de zaakvakken als voor rekenen, taal en lezen. Onze hoofddoelstelling is het ondersteunen van de interactie van de leerkracht.' <<

Info

Interessante links

www.digitaalschoolbordonderwijs.nl

www.smartboardforum.nl

www.obs-erasmus.nl/diascanner

www.digibordopschool.nl

www.abzhw.nl/digibord